

MSE »Ljubuša 2012« - MSRE »Ponor Kovači – Ričina 2013.«

Nova spoznaja o ponoru Kovači i izvoru Ričine

Tihomir Kovačević (DDISKF)

Ovo je bila treća Međunarodna speleološka ekspedicija organizirana na području Tomislavgrada. Trajala je od 8. do 15. rujna 2012., a organizirali su je SD »Mijatovi dvori« iz Tomislavgrada te suorganizatori Biospeld iz Sarajeva i HBSD iz Zagreba.

Uz brojni prikupljeni biospeleološki materijal istražena su još četiri nova objekta: špilja Dahna kod Omerovića, špilja Stržanj (izvor Šuice ispod staroga grada Stridona), Mala Bukovačka špilja i Golubinka. Uz ovaj zavidan istraživački uspjeh, istraživače je gotovo potpuno zaokupio sustav Ponor Kovači - Izvor Ričine. Zahvaljujući pozvanim gostima speleoronioncima iz DDISKF-a iz Zagreba i ronioncima iz Ronilačkog kluba »Neretva« iz Mostara, ronjeni

su sifoni u oba objekta. Iz »Speleologa« (1986-1987; str. 40/41) se saznaje da je pokojni ronilac Božo Paljetak 1969. godine ronio u obadva sifona. Preronivši u Kovačima sifon, ušao je u velik prostor, ali nakon 40 m duljine i 8 m dubine nije išao dalje već se vratio. U izvoru Ričine ronio je u spletu kanala do dubine od 10 metara, ali nije pronašao prolaz na drugu stranu. Na ovoj ekspediciji ponovo je preronjen upravo taj sifon u Kovačima. Preronili su ga speleoronionci DDISKF-a Alan Kovačević i Tomislav Flajpan-Frf koji su istražili i nacrtali 1057 m, a zatim prešli još oko 500 m. Nisu došli do kraja, jer vođeni kanal promjera 10-ak metara i nepoznate dubine ide dalje! Ronioci iz Ronilačkog kluba iz Mostara (Zoran Vlaho, Samir Repeša i Esad Humo) pre-

Jedan od izvora Ričine

Tihomir Kovačević

U izvoru Ričine speleolozi iz Mijatovih dvora i DDISKF-a

Tihomir Kovačević

Ugodaj u logoru - pogled na Buško blato

Tihomir Kovačević

Ulaz u ponor Kovače

ronili su sifon u Ričini i izašli na suhi dio, u kojem su prošli oko 400 m.

Upravo iz tih razloga je još prije Skupa speleologa u Drežnik Gradu u studenom 2012. započela organizacija MSRE »Ponor Kovači – Ričina« 2013. Ekspedicija će se održati od 24. kolovoza do 8. rujna 2013. na dijelu Duvanjskog polja i Buškog blata u Bosni i Hercegovini.

Organizatori Ekspedicije su SD Mijatovi dvori iz Tomislavgrada, BIH, i DDISKF iz Zagreba, Hrvatska, uz suorganizatore RK Neretva iz Mostara, Biospeleološko društvo u BIH i Hrvatsko biospeleološko društvo. Glavni voditelj ekspedicije je Ivan Buntić iz Mijatovih dvora, organizacijski voditelj je Tihomir Kovačević – Tihi, znanstveni voditelj je Roman Ozimec, voditelj speleoloških i speleoronilačkih istraživanja Alan Kovačević, a tajnica Marijana Jelić.

Na ekspediciji se predviđa oko 70 sudionika.

International speleological expedition »Ljubuša 2012« and International cave diving expedition »Ponor Kovači-Ričina 2013« - New discoveries in the Kovači ponor and in the wellspring of Ričina

Members of DDISKF from Zagreb participated in the international speleological expedition »Ljubuša 2012«, organized by the members of SD »Mijatovi dvori« from Tomislavgrad and the »Biospeld« society from Sarajevo from the 8th to the 15th of September 2012. After diving through the first sump in the Kovači ponor near Tomislavgrad, the members of DDISKF explored and surveyed 1057 m of the channel and crossed another 400 m, while the members of the diving club from Mostar, dived through the sump in the wellspring of Ričina and crossed around 400 m of the channel. As those channels go further, the new cave diving expedition »Ponor Kovači-Ričina 2013« was announced for the next year.

Uzorkovanje vode u Babinoj jami